

crkva u svijetu

PRILOZI

GRAFOLOŠKI SUD O RUKOPISU TOME AKVINSKOG*

G. Moretti — A. Fazinić

God. 1975. izašla je u Rimu knjiga grafologa Jeronima Morettija: *I santi dalla loro scrittura. Esami grafologici. Edizioni Paoline*. U knjizi su obrađeni rukopisi šezdeset i trojice svetaca, od sv. Franje Asiškog do o. Maksimilijana Kolbea. Morettiju su bili predani rukopisi bez oznake autora i vremena. Tako se u ocjeni rukopisa sv. Tome moglo dogoditi da je Moretti u Tominu rukopisu pogrešno vidio oponašanje tiskanih slova, dok u 13. stoljeću tiska nije ni bilo. Inače Moretti je priznat grafolog, napisao je više djela iz grafologije, ali u ovom djelu došla je najjače do izražaja njegova psihološka zrelost, snaga sinteze suda iz raznolikih podataka određenog rukopisa. O tome svjedoči i njegov grafološki sud o sv. Tomi Akvinskom (usp. nav. dj., str. 49—53).

Inteligencija

Kvantitativno iznad prosjeka, kvalitativno iznimno originalna. Ne može se sa sigurnošću odrediti koje značenje ima razmak između riječi, jer su stari običavali oponašati tiskana slova te su rastavljali riječi samo zato da ih istaknu. Ovaj rukopis, iako teži tom oponašanju, vrlo je spontan. Iz čitavog grafičkog kompleksa razmak prostora između riječi može odavati znanstvenog pronalazača kao i čistog umjetnika.

Osoba je u tolikoj mjeri originalna bujnošću misli i akcije, da mora prihvatiti umjetnost, a istodobno i inventivnu znanost.

* U povodu 100. obljetnice okružnice Leona XIII. od 4. VIII. 1879. *Aeterni Patris Unigenitus*, u kojoj se na poseban način ističe nauka sv. Tome, osobito uloga njegove filozofije u katoličkim školama, tako da se izrijeком kaže kako je treba poučavati »u duhu« evanđeoskog naučitelja, donosimo ovaj prilog o Tomi Akvinskom. Morettijevo je izlaganje preveo Anđelko Fazinić, a tekstove je odabrao naš suradnik Tomo Vereš koji je također preveo slijedeći prilog od Engelhardta. (*Uredništvo*)

Može se ustvrditi da je osoba sposobna s uspjehom razviti se u bilo kojoj grani ljudskog znanja.

Mogla bi biti vrijedan psiholog i uspjela bi na tom području postići najraznovrsnije i neslućene rezultate.

Mogla bi se posvetiti znanosti kontrole, znanstvenoj statistici. Mogla bi uspjeti na glazbenom području komponiranjem, koje bih nazvao razmišljanjem, kao što je glazba Bethovena, Bacha itd.

Mogla bi biti izvrstan znanstvenik u filozofiji, teologiji, fizici, kemiji.

Mogla bi imati vrlo široku kulturu radi snažnog zapažanja, koje s lakoćom pokreće izuzetna originalnost misli, tako da ima spremne dokaze za svaku prigodu.

Toliko je osoba obuzeta intelektualnom snagom, da se izvanredno brine za misao i odgovarajući izričaj, a zanemaruje literarnu ljepotu fraze. Trudi se da izričaj bude izrazit i oštar, kako bi mu misao bila čista i jasna te ispravno shvaćana i pristupačna inteligenciji drugoga.

Radi se o inteligenciji koja po svojoj naravi hoće da istražuje čovjeka, pokrete, zaplete, harmoniju, privlačnost, da razglaba s vrlo finim osobnim zapažanjem, da se diže prema jedinstvenoj, neobičnoj, obnoviteljskoj neovisnosti. Ona prisiljava misao i pojam da ga zbije u lakonsku formu koja ne prihvaća suvišnosti.

Karakter

Karakter osobe je takav, da se nakon donijete odluke više ne povlači i svladava sve zapreke da bi postigao određeni cilj.

Bilo bi vrlo opasno da se osoba nije odgajala s puno pažnje, pravilno, objektivno i religiozno. Bez tog pasivnog odgoja, koji postaje aktivan prihvaćanjem, prakticiranjem i proširenjem na sve okolnosti života, ambicija pronalazača i izumitelja novih nauka bila bi se ukorijenila u njemu na neobičan način. A sa sposobnostima koje mu je dala narav uživao bi da dade vitalnost zabludi, da vlada i dominira mnoštvom sljedbenika intelektualaca, koji bi bili ranjeni tamo gdje su najizloženiji napadu. Tako bi pravio neslućene proboje, pokrećući kontrole, kritike, cenzure i spajajući sve s originalnošću bez premca, s izlaganjem koje teče i očarava, jer je uvijek novo. Njegova prirodna neobična iznimnost bila bi ga navela da se u borbi služi ironijom koja mrvli dokaze protivnika, pružajući kao smišljen rezultat ono što je čisti napor zasnovane zablude.

U senzualnosti osoba je bila bez idealiziranja i bilo je dosta poticaja provale seksualne raznježenosti.

Ovo ljudsko biće, intelektualno tako snažno, odlučilo se za odricanje da služi istini, pa se moralo boriti sa silovitošću svoje naravi da bi se uzdiglo i posjedovalo slobodu te uništilo ambiciju, senzualnost i neumjerenost. Samo tako moglo se produhoviti i učiniti da ono što je tjelesno postane anđeosko; samo tako bilo je sposobno da razvrstava, odstranjuje i dosljedno ujedini faktore spekulativne i praktične istine.